

کوردستان میسیونیری

له ئالقی 35 ی ئەم زنجیرهوتارەدا ئاماژەم بە چالاکییەکانی موژدەدەرانی لوتیری کرد که له ماوهی سالانی 1921 تا 1927 واتە دواى شەری یەكەمی جیهانی بنکەیهکی خێرخوازییان له شاری سابلاخ کردووه و روژنامهیهکیش به زمانى ئینگلیزى له ئەمریکا دەرچوووه یۆئەوهی هەوآلى چالاکییەکانى موژدەدەرانی ئەو پینگەیه بآو بکاتەوه. ناوی روژنامەکه "Kurdistan Missionaey" بووه ریکەوتى دەرچوونیشى به ماوهیهکی کهم پینش دەرچوونى روژنامەى "روژى کورد"ى سمکۆ بووه له ورمى. دیاره ئویان به ئینگلیزى و له ئەمریکا، و ئەمیان وهک یەكەمین روژنامەى کوردیى روژههلاتى کوردستان، به کوردى و له شاری ورمى.

وا ماوهیهکی باشه ریزدار حسەنى قازى قولى لى هەلمالیوه و بابەتەکانى ناو روژنامەکه وەردەگێرینتەوه سەر کوردى و له وئیلاگەکهى خۆى "روانگه" دا بآویان دەکاتەوه - که هیوادارم له دوا روژدا بینه کتیبیک. هەرەها کاک حسەن به هاوقولى لهگەل کاک گوران چەند ئەلقەیهک فیلمى له کارەکهى خۆى چى کردووه، که ئیستا لەبەر دەستایه و دەتوانریت سەیر بکریت.

روژنامەى "کوردستان میسیونیری" زانیارییهکی زور لەمەر ژيانى خەلکى مەهاباد دەورووبەرى دەداتە ئیمه. هەژاری و نەداری، ئاسەوارەکانى شەرى یەكەمی جیهانی لەسەر خەلکى شار و گوند به هەژار و دەولەمەند و رەعیەت و ئاغاوه، کار و ژيانى کاربەدەستان و فەرمانبەرانى خوجى یى، بارى ئابوورى و باوهرى ئایینى خەلک، رینگەوبان و کەرەستەى گواستتەوه، خوار دەمەنى، خویندەوارى و نەخویندەوارى، هیرشى سمایل ئاغای سمکۆ بو سەر مەهاباد، تالان و برۆ و کوشتار، بى سەرەبەرەبى، زولم و زور، بى دەسەلاتى حکوومەتى ناوەندى، هیز و گورى عەشیرەت و گەلێک لایەنى دیکەى ژيانى کۆمەلایەتى مەهاباد و ناوچەکه له نامە و هەوآلى ئەندامانى میسونیرەکهدا رەنگیان داوتەوه.

بۆکان له هەندیک نامە و هەوآلى میسونیرەکاندا ئاماژەى پى کراوه. دواى کوژرانى یەك له ئەندامانى میسیون و هەلاتى ئەوانیتر لەدەست سوپای سمکۆ، هەموویان به رووتى و برسپیهتى بەره تەوریز دەرۆن و لەسەر رینگه، دەگەنه بۆکان و لەوى جل و بەرگ و خواردنیان دەدریتى و پینسوازییان لى دەکریت. جگه لەوه، چەندەها جار ناوی بۆکان له راپۆرتەکاندا دیت یا ئەندامانى میسیون به میوانى دەچنە گوندەکانى ئیوان مەهاباد و بۆکان. حاکمى مەهاباد لەو سەردەمانەدا دەبى عەلیخانى سەردار بووبیت، گەرچى بەناو، ناویم له راپۆرتەکاندا چاوپى نەکەوتوووه بەلام به حیسابى سأل و مانگ دەبى ئەو بووبیت. هەر ئەمیش پارچەیهک زەوى خۆى به میسیونەکه فرۆشتوووه که کردوویانە به بنکه و مال و نەخۆشخانەى خویان.

ئىستا که ئەم یادداشتانە دەنووسم، هیشتا کارى تەرجمەى کاک حسەن کۆتابى نەهاتوووه و واھەیه له بەشەکانى تری کارەکهیدا دیسان ناوی بۆکان بىت. بەلام گرنگ ئەوهیه که لایەنى کۆمەلایەتى - ئابوورى ژيانى خەلک له مەهاباد هەر چۆنیک بووبیت، له بۆکانیش کهم و زور هەر ئەوه بووه و نووسەرانى میژووى بۆکان بو ئەو سەردەمەى ژيانى خەلک دەتوانن کەلکى زور لەو یادداشت و هەوآلانە وەربگرن که دوکتور و نەخۆشەوانى ئەمریکى و

ئۆرپايى ناو ميسيونهكه بهوردى و بى لايهنى نوسيويانن، ئهوه سهراچاوهيهكى بهنرخى
باوهرپىكراوه بو ژيانى خهلكى ناچهكه له سالانى دواى شهري يهكهمددا.

بو خويندنهوهى راپورتهكان و بينينى فيلمهكه، سهيرى ئهم ويىلاگه بكن :

www.ruange.com

